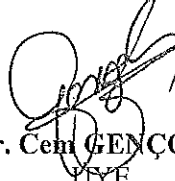

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

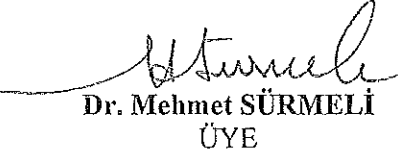
Sayı	7	Konu: Kaldırma - Yükleme (Mobil Vinç) İş Makinesi Operatörü Kurs Programı
Tarih	30.01.2015	
Kurulda Gör. Tarihi	22/01/2015	
Önceki Kararın Tarih ve Sayısı	17/06/2009 - 74	

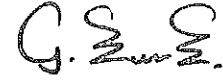
Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünüzün 15/12/2014 tarihli ve 16915068/101.04/6443614 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen Kaldırma - Yükleme (Mobil Vinç) İş Makinesi Operatörü Kurs Programının ekli örneğine göre uygulanması hususunu uygun görüşle arz ederiz.

(Görevli)
Dr. Fatma Elif KILINÇ
ÜYE

Dr. Cem GENÇOĞLU
ÜYE

Kâmil YEŞİL
ÜYE

Dr. Mehmet SÜRMELE
ÜYE

Doç. Dr. Güray KIRPIK
ÜYE

Dr. İbrahim DEMİRCİ
ÜYE

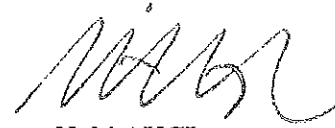
(Görevli)
Doç. Dr. Hatice YILDIZ
ÜYE

(Görevli)
Prof. Dr. Mehmet BAYYIĞIT
ÜYE

Dr. Hüseyin ŞİRİN
ÜYE

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

UYGUNDUR
.../01/2015

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü

Sayı : 16915068/101.04/6443614

15/12/2014

Konu: Kurs Programı

TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) İş Makineleri ve Operatörlük Kursları Dayanışma Derneğinin 12/06/2014 tarih ve 34-198-123/11 sayılı yazısı,
b) Haziran 2005 tarihli ve 2573 sayılı Tebliğler Dergisi.

İş Makineleri ve Operatörlük Kursları Dayanışma Derneği tarafından hazırlanan “Serme Sıkıştırma (Silindir) Operatörü Yetiştirme Kurs Programı”, “Serme Sıkıştırma (Finişer) Operatörü Yetiştirme Kurs Programı”, “Kaldırma Yükleme (Forklift) Operatörü Yetiştirme Kurs Programı”, “Kaldırma Yükleme (Mobil Vinç) Operatörü Yetiştirme Kursu ”program taslaklarının uygulanması talebine ilişkin ilgi (a) yazı ve ekleri incelenmiştir.

Söz konusu program taslakları, Genel Müdürlüğümüzce incelenmiş ve ilgi (b) Tebliğler Dergisinde yayımlanan program çerçevesine göre uygun olduğu görülmüştür.

Program taslaklarının özel öğretim kurumlarında uygulanıp uygulanamayacağı konusunda Başkanlığınız görüşünün bildirilmesi ve eklerinin iadesini arz ederim.

Yusuf OKUMUŞ
Genel Müdür V.

EK:

- 1- Program taslakları
- 2- Gazi Üniversitesi Görüşü (1 sayfa)
- 3- İMMB Görüşü (1 sayfa)

MEB Beşevler Kampüsü Beşevler/ANKARA
Elektronik Ağ: www.meb.gov.tr
e-posta: hutanc@meb.gov.tr

Hasan UTANÇ Eğitim Uzmanı
Tel: (0 312) 413 34 75
Faks: (0 312) 223 99 26

1. KURUMUN ADI :
2. KURUMUN ADRESİ :
3. KURUCUNUN ADI :
4. PROGRAMIN ADI : Kaldırma-Yükleme
(Mobil Vinç) İş Makinesi Operatörü Kurs Programı

5. PROGRAMIN DAYANAĞI

1. 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu,
2. Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği,
3. 05.05.2005 tarih ve 24 sayılı Kurul Kararı'yla kabul edilen Özel Kurslar Çerçeve Programı,
4. 14.12.2011 tarih ve 2011/80 sayılı Mesleki Yeterlik Kurumu, Yönetim Kurulu Onaylı Mobil Vinç Operatörü Ulusal Meslek Standardı,
5. Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 08.03.2014 tarih ve 10.04/1009860 sayılı Yönergesi

6. PROGRAMIN SEVİYESİ :

19 yaşından gün almış ortaöğretim mezunları ile 6287 sayılı Kanunun uygulanmasına başlanmasından önce ilköğretim mezunu olanlar ve 4306 sayılı yasa öncesi ilkokul mezunu olan bireyler için hazırlanmıştır.

7. PROGRAMIN AMAÇLARI

Bu programı tamamlayan bireylerin;

1. İş sağlığı ve güvenliğine yönelik önlemleri almaları,
2. Çalışma alanının güvenliğiyle ilgili kontrolleri yapmaları,
3. Çalışma ortamıyla ilgili tehlikelere karşı önlem almaları,
4. Ramak kala bildirimlerinde bulunmaları,
5. Uygun koruyucu ekipmanları seçmeleri ve kullanmaları,
6. Çalışma alanında trafik güvenliğine ilişkin önlemler almaları,
7. Çalışma öncesi yetkili kişiden çalışmayla ilgili bilgi edinmeleri,
8. Çalışmaya uygun ataşmanları seçmeleri,
9. Çalışmaya uygun ataşmanları takmaları ve sökmeleri,
10. Saha içinde görevli personelle iş birliği içinde çalışmaya önem vermeleri,
11. Saha içinde görevli diğer personelle koordineli çalışmaları,
12. Vardiya değişimlerinde yetkiliye işin son durumuyla ilgili bilgi vermeleri,
13. Zemine uygun hava basıncı ayarlarını yapmaları (lastikli modelleri için),
14. Makinenin genel temizliğini yapmaları,
15. Zemini çalışmaya uygun hale getirmeleri,
16. Çalışma öncesi araç yakıt suyunu almaları,
17. İş makinelerinin şasi yapısını açıklamaları,
18. Motorların çalışma sistemlerini açıklamaları,
19. Motor yakıt sistemlerini açıklamaları,
20. İş makineleri güç iletim sistemlerini açıklamaları,
21. İş makinelerinin yürüyüş ve dönüş sistemlerini açıklamaları,
22. Çalışma öncesi vincin genel kontrollerini yapmaları,
23. Çalışma öncesi vincin dış fiziki kontrollerini yapmaları,
24. Vincin fonksiyonel kontrollerini yapmaları,
25. Arıza bildirimlerinde bulunmaları,

26. Arıza tespitine yardım etmeleri,
27. Makinenin günlük bakım ve kontrollerini yapmaları,
28. Makinenin basit arızalarını ve eksiklerini gidermeleri,
29. Makinenin periyodik bakımlarını yapmaları,
30. Makinenin bakımını yapmaya istekli olmaları,
31. Makinenin bakım ve kontrol kayıtlarını tutmaları,
32. Uygulama alanında makineyi yürütmeleri,
33. Makineyi sabitlemeleri (Denge ayakları kurmaları),
34. Uygulama alanında yüke göre hiza almaları,
35. Uygulama alanında işe başlamadan önce makineyi sabitlemeleri,
36. Uygulama alanında çalışırken vinçle bekleme yapmaları,
37. Uygulama alanında yükle ve yüksüz yer ve hat değiştirmeleri,
38. Uygulama alanında iş bırakma onaylarını takip etmeleri,
39. Uygulama alanında yükü halat ve kancaya sabitlemeleri,
40. Uygulama alanında yükü kaldırmaları/vira yapmaları,
41. Uygulama alanında yükle dönüş yapmaları,
42. Uygulama alanında işaretli bölgede yük indirme yerini kontrol etmeleri,
43. Aktarma/çekici araçlarını yönlendirmeleri,
44. Uygulama alanında işaretli bölgede yükü indirmeleri/mayna yapmaları,
45. Uygulama alanında işaretli bölgede yüklü halde beklemeleri,
46. İşin tamamlanmasından sonra makineyi park etmeleri,
47. İş tamamlandıktan sonra makineyi uzun süreli depolamaları,
48. Uzun süreli depolamaya alınmış makineyi tekrar işletmeye hazır hâle getirmeleri,
49. Makineyi yürüterek nakletmeleri,
50. Mesleki bilgi ve becerilerini sürekli geliştirmeleri,
51. Mesleki gelişimlerine önem vermeleri

beklenmektedir.

8. PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Bu program, iş makineleri alanında paletli veya lastik tekerlekli hareket sistemi olan teleskopik, halatlı, zincirli tüm kaldırma-yükleme (mobil vinç) aracı operatörü yetiştirmek üzere hazırlanmıştır.
2. Kursa katılım program seviyesi ve "Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün İş Makineleri Sürücü Eğitim Yönergesi" hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilecektir.
3. Programla, "a) iş organizasyonu, b) iş öncesi hazırlıklar, c) kaldırma-yükleme makine ve kontrolleri, d) kaldırma ve yükleme, e) makine bakım f) park ve depolama, g) araç nakil ve h) mesleki gelişim" konularında bilgi ve beceri kazandırılması amaçlanmıştır.
4. Program uygulanırken slayt, CD, video vb. materyallerden yararlanılacaktır. Bunun yanı sıra uygulamalı konular iş makinesi üzerinde ve uygulama alanında yapılacaktır.
5. Programda yer alan "a) iş organizasyonu, b) iş öncesi hazırlıklar, c) mesleki gelişim" konuları tüm iş makinelerinde ortak konu olup, iş makinesi eğitimlerinde bu konuları aldığını belgeleyenler, diğer bir iş makinesi operatörlüğü eğitimine katıldığında sözü geçen konulardan muaf olurlar.

6. Programda yer alan "a) iş organizasyonu, b) iş öncesi hazırlıklar, c) mesleki gelişim" konuları farklı iş makineleri eğitimlerine katılan adaylarla ortak derslikte işlenebilir.
7. Programda yer alan "a) kaldırma-yükleme makine ve kontrolleri, b) park ve depolama, c) araç nakil" konuları kaldırma ve yükleme grubu tüm iş makinelerinde ortak konu olup, kaldırma ve yükleme iş makinesi eğitimlerinde bu konuları aldığını belgeleyenler, başka bir kaldırma-yükleme iş makinesi operatörlüğü eğitimine katıldığında sözü geçen konulardan muaf olurlar.
8. Programda yer alan "a) kaldırma-yükleme makine ve kontrolleri, b) park ve depolama, c) araç nakil" konuları kaldırma ve yükleme iş makineleri eğitimi alan adaylarla ortak olarak planlanıp, işlenebilir.
9. Daha önceden kaldırma-yükleme türü iş makinelerinden operatörlük belgesi alanlar ile aynı türden G sınıfı sürücü belgesi olanlar, kaldırma-yükleme türünden başka bir sınıf operatörlük belgesi almak istemeleri durumunda, almış oldukları yeni sınıf sertifikasının özelliğine uygun iş makinesi ile uygulama eğitiminin tamamını aldıktan sonra uygulama sınavına girerler.
10. Uygulamalı eğitimler "İş Makineleri Eğitimi Yönergesi"nde belirtilen şartlara uygun, yapılandırılmış alanlarda, gerekli güvenlik tedbirleri alınarak gerçekleştirilecektir.
11. Bu program uygulanırken anlatım, gösterme, gösterip-yaptırma, soru-cevap, grup çalışmaları vb. yöntem ve tekniklerden yararlanılacaktır.

9. PROGRAMIN SÜRESİ

1. Haftalık süre : Günde 6 saat x 5 gün = 30 saat
2. Toplam süre : 2 hafta x 30 saat = 60 saat + 16 saat (3 gün) = 76 saat

10. PROGRAM İÇERİĞİNİN TOPLAM KURS SÜRESİNE GÖRE DAĞILIMI

A. İŞ ORGANİZASYONU (8 Saat, Teorik Eğitim)

1. İş Sağlığı ve Güvenliği
2. Çalışma Alanı Güvenliği
3. Çalışma Ortamında Tehlikelere Karşı Önlemler
4. Ramak Kaza Değerlendirmesi
5. Koruyucu Ekipman Seçimi
6. Trafik Güvenliğine İlişkin Önlemler

B. İŞ ÖNCESİ HAZIRLIKLAR (Toplam 8 Saat: 4 Saat Teorik ve 4 Saat

Araç Başında Eğitim)

1. Yetkili Bilgilendirmesi
2. Atışman Seçimi
3. Atışmanların Sökümü ve Takımı
4. Saha İçi Personeliyle Koordineli Çalışma
5. Vardiya Değişimi Bilgilendirmesi
6. Zemine Uygun Hava Basıncı Ayarı (Lastikli Modeller İçin)
7. Makinenin Genel Temizliği
8. Zeminin Çalışmaya Hazırlanması
9. Yakıt Suyunu Alma

C. MESLEKİ GELİŞİM (2 Saat, Teorik Eğitim)

1. Mesleki Gelişim
2. Mesleki Gelişim ve Eğitim

D. KALDIRMA-YÜKLEME MAKİNE VE KONTROLLERİ (Toplam 40 Saat: 12 Saat Teorik eğitim ve 28 Saat Araç Başı Eğitim)

1. İş Makineleri Şase Yapısı
2. Motorların Çalışma-Yakıt Sistemleri ve Kısımları
3. İş Makineleri Güç İletim Sistemleri (Şanzıman ve Tork Konvektörler)
4. Hidrolik Pnömatik Sistemleri
5. İş Makineleri Yürüyüş ve Dönüş Sistemleri
6. Çalışma Öncesi Vincin Genel Kontrolleri
7. Çalışma Öncesi Vincin Dış Fiziki Kontrolleri
8. Vincin Fonksiyonel Kontrolleri
9. Arıza Bildirimleri
10. Arıza Tespitine Yardım
11. Günlük Bakım ve Kontrolleri Yapma
12. Basit Arıza ve Eksikleri Giderme
13. Periyodik Bakımları Yapma
14. Bakım ve Kontrol Kayıtlarını Tutma

E. KALDIRMA VE YÜKLEME (12 Saat, Araçla Uygulamalı Eğitim)

1. Makineyi Yürütme
2. Serdümen İşaretleri Takibi
3. Hiza Alma
4. Makineyi Sabitleme
5. Çalışırken Vinçle Bekleme Yapma
6. Yer ve Hat Değiştirme
7. İş Bırakma Onayları Takibi
8. Yüğü Halat ve Kancaya Sabitleme
9. Yüğü Kaldırma/Vira Yapma
10. Yükle Dönüş Yapma
11. Yüğü İndirme Yeri Kontrolü
12. Aktarma/Çekici Araçlarını Yönlendirme
13. Yüğü İndirme/Mayna Yapma
14. Yüğü Halde Bekleme

F. PARK VE DEPOLAMA (4 Saat, Araç Başı Eğitim)

1. Makine Parkı
2. Makine Uzun Süreli Depolama
3. Makineyi Depolamadan İşletmeye Hazırlama

G. ARAÇ NAKİL (2 Saat, Araç Başı Eğitim)

1. Makineyi Yürüterek Nakletme

11.ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Kurs sonunda "Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün İş Makineleri Sürücü Eğitim Yönergesi" hükümleri çerçevesinde teorik ve uygulamalı sınav yapılacaktır. Sınavlarda başarılı olanlara "İş Makinesi Kullanma Yetki Belgesi (Operatörlük Belgesi)" düzenlenecektir.

Kurs sürecinde ise kontrol listeleri, gözlem formları vb. ölçme araçları ile kursiyerlerin uygulamaları doğru işlem basamaklarıyla gerçekleştirip gerçekleştirmedikleri denetlenecektir. Bu değerlendirme sonuçları, eğitimin planlanan biçimde başarıyla sonuçlanmasında geri bildirim amacıyla kullanılacaktır.

12.PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ VE GEREÇLERİ

1. Mobil vinç
2. Anahtar takımı
3. Araç ve/veya el terminali (bazı MHC'lerde kullanılır)
4. Bilgisayar
5. İletişim araçları (telsiz, telefon vb.)
6. Kamera sistemi
7. Kişisel koruyucu donanımlar (iş elbisesi, baret, yağmurluk, çelik burunlu bot, gözlük, eldiven vb.)
8. Liman yazılım sistemleri (bazı MHC'lerde kullanılır)
9. Megafon
10. Temizlik malzemeleri
11. Vinç donanım ve kumanda sistemleri

